

Erfarenheter från tillsyn under 2016

Transportstyrelsens ANS-seminarium 5 april 2017

Agenda

- Omfattning tillsyn
- Regelverk som styr tillsyn
- Förändrad tillsynsmetodik
- Erfarenheter från 2016
- Säkerhetskultur

Sektionen för flygtrafiktjänster

Omfattning tillsyn

Sektionens tillsyn omfattar

- Flygtrafikledningstjänst (ATS)
- Flygvädertjänst (MET)
- Flygbriefingtjänst (AIS)
- Kommunikations-, navigations- och övervakningstjänster (CNS)
- Flödeskontrolltjänst (ATFM)
- Luftrumsplanering (ASM)
- Utbildningsorganisationer (TO)
- Flyg- och sjöräddningstjänst (SAR)
- Flygmätning
- Procedurkonstruktion och Flygvalidering

Regelverk som styr tillsyn (EU) nr 1034/2011

- **Artikel 6** beskriver tillsyn och verifiering av uppfyllelse av flygsäkerhetsreglerande utfärdande eller förnyelse av ett certifikat., dvs. initial tillsyn.
- **Artikel 7** beskriver Säkerhetsrevisioner, dvs. pågående tillsyn.
- **Artikel 8** beskriver korrigerande åtgärder, dvs. åtgärder efter identifierade avvikelser
- **Artikel 9** beskriver Säkerhetstillsyn av ändringar i funktionella system.
- **Artikel 10** beskriver förfaranden för säkerhetsgranskningar, dvs. granskning för driftsgodkännande.

Regelverk som styr tillsyn

Inspektionsprogram

3. De behöriga myndigheterna ska inom ramen för det inspektionsprogram som föreskrivs i artikel 8 i genomförandeförordning (EU) nr 1035/2011 upprätta ett program för säkerhetsrevisioner, vilket ska uppdateras minst en gång per år. Syftet med programmet är att
- a) täcka alla områden med potentiella flygsäkerhetsrisker, med fokus på områden där problem har konstaterats,
 - b) täcka alla organisationer, tjänster och nätverksfunktioner som står under den behöriga myndighetens tillsyn,
 - c) säkerställa att revisioner utförs på ett sätt som står i proportion till den risknivå som organisationernas verksamhet har,
 - d) säkerställa att ett tillräckligt antal revisioner utförs under en tvåårsperiod för att kontrollera att alla berörda organisationer uppfyller tillämpliga flygsäkerhetsreglerande krav inom alla relevanta områden i det funktionella systemet,
 - e) säkerställa en uppföljning av genomförandet av korrigerande åtgärder.

Bakgrund

Vi var långt från att nå målet att *säkerställa att ett tillräckligt antal revisioner utförs under en tvåårsperiod för att kontrollera att alla berörda organisationer uppfyller tillämpliga flygsäkerhetsreglerande krav inom alla relevanta områden i det funktionella systemet,*

Vi saknade tillräcklig spårbarhet i de krav som kontrollerats där den granskade organisationen uppfyllde kravbilden

Cykeln av tillsyn gjorde att vi var för långsamma att verifiera efterlevnad på ny reglering

Förändrad tillsynsmetodik

Arbetsätt

- Systemtillsyn, dvs. fokus på organisationens ledningssystem och kontroller mot ledningssystemets funktion genom stickprov.
- Tydlighet i att tillsynen utgår från organisation och tjänst och inte fysik plats.
- Scope
- Kravchecklistor

Olika typer av tillsyn

- Initial tillsyn
- Pågående tillsyn
 - Planerad tillsyn
 - Betingad tillsyn
 - Särskild tillsyn
- Tillsyn av förändringar i funktionella system

Förändrad tillsynsmetodik

Genomförande

- Tillsyn utförs både som ”traditionella” tillsynsbesök (t.ex. verksamhetskontroll) eller på distans (”skrivbordstillsyn”)
- Verktyg, Kravchecklista, förberedande besök och oanmälda besök.
- Tillåter parallella eller samordnade tillsyner, t.ex. med samma omfattning och avgränsning mot flera organisationer.

Erfarenheter 2016

- Vårt förändrade arbetssätt har inneburit att vi kontrollerar fler krav och att vi har getts möjligheten att kontrollera krav på nya sätt.
- Identifiering av ”problemområden”
- Underlag för riskbaserad tillsyn.
- Fokusområden
- Behov av eventuella informationsinsatser

Fyra områden eller företeelser sticker ut.

”Stora skillnader inom många små områden”

- När vi ställer avgränsade frågor till flera organisationer ger det Transportstyrelsen möjligheten att jämföra svar och resultat mellan organisationerna.
- Här ser vi stora skillnader på hur organisationerna tar omhand regelkrav och omsätter till instruktioner för den egna verksamheten.
- *Det uppfinns många hjul, dom ser olika ut och inte alla är runda...*

Erfarenheter 2016

Flygsäkerhetsarbete

Riskbedömning och riskreducering vid förändring

- Identifiera omfattning på en förändring
- Kartlägga risker och konsekvenser
- Definiera mål för hur ofta risken får inträffa
- Sätta en strategi för riskreducering
- Följa upp!
 - Före införandet
 - Under införandet
 - Under drift
 - Under avveckling

Transportstyrelsen ser stora och återkommande brister i hur riskbedömning och riskreducering genomförs i relation till givna spelregler/gällande regelverk.

Erfarenheter 2016

Gränsyteproblem

- Problem, brister eller svårigheter kopplade till gränsytan mellan olika organisationers ansvarsområden, t.ex.
- Organisationen är förändrad men sättet att arbeta har inte hängt med/uppdaterats/setts över.
 - En organisation ansvarar för att tillhandahålla en tjänst som bygger på utrustning som ägs av en annan organisation.

Efterlevnad av ledningssystem

- ”En papperstiger”
- Följa instruktioner i ledningssystemet, vad, när, hur
- Kommunicera med fastställda dokument
- Övervaka och efterleva beslut, driftsgodkännanden eller andra villkor.

Feedback från organisationer

- Bra med Kravchecklistor i förväg
- Ibland knepigt med förordningstexten
- Framförhållning för besök
- Efterarbete som släpat

AFIS tillsyn 2016-17

- Transportstyrelsens arbete försenat
- Ex. EASA NPA nya "1034/35
- Lärdomar :Scope, omfattning
- Resurser, planering

Övergripande plan för tillsyn 2017

- **Q2 apr-jun 2017**
TO LfV ACR NUAC AFAB EPN
SMS NUAC LfV ACR AFAB
- **Q3 jul-sep 2017**
MET FM
Flygmät LfV SAAB
SAR SjöV SjöR
- **Q4 okt-dec 2017**
AFIS inklusive MET/CN

Säkerheten – ett gemensamt ansvar

Vi har olika uppgifter men ett gemensamt ansvar
för att hålla säkerheten på en hög nivå

Ni:

Verksamheten
bedrivs på ett
säkert sätt

- Följa regelverk
- Arbeta systematiskt
- Bevisa hur krav uppfylls

Vi:

Tillsyn av
verksamheten

- Kontrollera att regelverk följs
- Fokus på ledningssystemet
- Stickprovskontroller

Transportstyrelsens definition

Säkerhetskultur handlar om en organisations gemensamma sätt att tänka och agera i förhållande till risk och säkerhet, dvs. hur en organisation prioriterar och faktiskt arbetar med risker och säkerhet kopplat till sin verksamhet.

Aspekter som påverkar säkerhetskulturen

